

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH

LÊ ĐẮC ĐẠT

**THỰC HIỆN CHÍNH SÁCH BẢO HIỂM Y TẾ
HỘ GIA ĐÌNH ĐỐI VỚI HỘ NÔNG DÂN TRÊN
ĐỊA BÀN THỊ XÃ PHỔ YÊN TỈNH THÁI NGUYÊN**

**LUẬN VĂN THẠC SĨ THEO ĐỊNH HƯỚNG ỨNG DỤNG
NGÀNH: KINH TẾ NÔNG NGHIỆP**

THÁI NGUYÊN - 2020

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH

LÊ ĐẮC ĐẠT

**THỰC HIỆN CHÍNH SÁCH BẢO HIỂM Y TẾ
HỘ GIA ĐÌNH ĐỐI VỚI HỘ NÔNG DÂN TRÊN
ĐỊA BÀN THỊ XÃ PHỔ YÊN**

Ngành: KINH TẾ NÔNG NGHIỆP

Mã số: 8 62 01 15

LUẬN VĂN THẠC SĨ THEO ĐỊNH HƯỚNG ỨNG DỤNG

Người hướng dẫn khoa học: TS. Bùi Nữ Hoàng Anh

THÁI NGUYÊN - 2020

LỜI CAM ĐOAN

Tác giả xin cam đoan bản luận văn là công trình nghiên cứu khoa học độc lập của riêng tôi. Các số liệu, thông tin và kết quả nghiên cứu trong luận văn là trung thực có nguồn gốc rõ ràng và chưa từng được ai công bố trong các công trình nghiên cứu trước đó.

Thái Nguyên, tháng 4 năm 2020

Tác giả

Lê Đắc Đạt

LỜI CẢM ƠN

Luận văn là kết quả quá trình học tập, nghiên cứu ở nhà trường, kết hợp với kinh nghiệm trong quá trình thực tiễn công tác, với sự cố gắng nỗ lực của bản thân.

Với lòng biết ơn chân thành và sâu sắc nhất, tác giả xin trân trọng cảm ơn người thầy đã trực tiếp chỉ bảo, hướng dẫn khoa học và giúp đỡ tôi trong suốt quá trình nghiên cứu, hoàn thành luận văn này.

Tác giả xin trân trọng gửi lời cảm ơn đến các đồng chí lãnh đạo, gia đình và bạn bè đã giúp đỡ tôi thu thập thông tin, số liệu trong suốt quá trình thực hiện nghiên cứu luận văn.

Mặc dù với sự nỗ lực cố gắng của bản thân, luận văn không tránh khỏi những thiếu sót. Tôi mong nhận được sự góp ý chân thành của các Thầy Cô, đồng nghiệp và bạn bè để luận văn được hoàn thiện hơn.

Xin trân trọng cảm ơn!

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN	ii
MỤC LỤC	iii
DANH MỤC TỪ VIẾT TẮT	vi
DANH MỤC CÁC BẢNG, HÌNH VÀ HỘP	vii
MỞ ĐẦU	1
1. Tính cấp thiết của đề tài	1
2. Mục tiêu nghiên cứu.....	3
3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu.....	3
4. Những đóng góp của luận văn	4
5. Kết cấu của luận văn	4
Chương 1: CƠ SỞ LÝ LUẬN VÀ THỰC TIỄN VỀ CHÍNH SÁCH BẢO HIỂM Y TẾ HỘ GIA ĐÌNH ĐỐI VỚI HỘ NÔNG DÂN	5
1.1. Cơ sở lý luận về chính sách BHYT hộ gia đình đối với hộ nông dân.	5
1.1.1. Sự cần thiết khách quan của BHYT.....	5
1.1.2. Khái niệm, bản chất, vai trò và chức năng của BHYT	6
1.1.3. Những nội dung cơ bản của BHYT	11
1.1.4. Khái quát về BHYT đối với hộ nông dân	27
1.1.5. Nội dung nghiên cứu	30
1.1.6. Các yếu tố ảnh hưởng đến việc thực hiện chính sách BHYT Hộ gia đình đối với hộ nông dân.....	33
1.2. Cơ sở thực tiễn việc thực hiện chính sách BHYT với hộ nông dân	39
1.2.1. Kinh nghiệm từ một số nước trên thế giới	39
1.2.2. Kinh nghiệm từ một số địa phương ở trong nước.....	41
1.2.3. Bài học kinh nghiệm cho thị xã Phổ Yên	44
Chương 2: PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU	46

2.1. Câu hỏi nghiên cứu	46
2.2. Phương pháp nghiên cứu.....	46
2.2.1. Phương pháp thu thập thông tin, số liệu	46
2.2.2. Phương pháp tổng hợp thông tin.....	49
2.2.3. Phương pháp phân tích thông tin	49
2.3. Hệ thống chỉ tiêu nghiên cứu	50
2.3.1. Các chỉ tiêu phản ánh tình hình chung về BHYT tại địa bàn nghiên cứu...	50
2.3.2. Các chỉ tiêu phản ánh tình hình thực hiện chính sách BHYT đối với các hộ nông dân tại thị xã Phổ Yên.....	51
Chương 3: TÌNH HÌNH THỰC HIỆN CHÍNH SÁCH BẢO HIỂM Y	
TẾ ĐỐI VỚI HỘ NÔNG DÂN TRÊN ĐỊA BÀN THỊ XÃ PHỔ YÊN	
3.1. Đặc điểm địa bàn nghiên cứu.....	53
3.1.1. Khái quát về Thị xã Phổ Yên tỉnh Thái Nguyên.....	53
3.1.2. Đặc điểm của BHXH thị xã Phổ Yên.	56
3.2. Tình hình thực hiện chính sách BHYT hộ gia đình đối với hộ nông dân trên địa bàn thị xã Phổ Yên tỉnh Thái Nguyên.....	56
3.2.1. Một số chính sách BHYT Hộ gia đình đã triển khai tại thị xã Phổ Yên.....	56
3.2.2. Tình hình triển khai BHYT Hộ gia đình đối với hộ nông dân tại Phổ Yên	58
3.3. Các yếu tố ảnh hưởng đến việc thực hiện BHYT Hộ gia đình đối với hộ nông dân trên địa bàn thị xã Phổ Yên tỉnh Thái Nguyên.....	67
3.3.1. Yếu tố bên trong hộ nông dân.....	67
3.3.2. Các yếu tố bên ngoài hộ nông dân	71
3.4. Đánh giá kết quả thực hiện chính sách BHYT Hộ gia đình đối với hộ nông dân trên địa bàn thị xã Phổ Yên tỉnh Thái Nguyên.....	77
3.4.1. Kết quả đạt được	77
3.4.2. Những hạn chế tồn tại và nguyên nhân.....	78

Chương 4: ĐỊNH HƯỚNG VÀ GIẢI PHÁP THỰC HIỆN CHÍNH SÁCH BHYT ĐỐI VỚI HỘ NÔNG DÂN THỊ XÃ PHỔ YÊN.....	81
4.1. Quan điểm định hướng của Đảng và Nhà nước ta trong việc tổ chức thực hiện chính sách BHYT	81
4.1.1. Quan điểm về thực hiện chính sách BHYT	81
4.1.2. Phương hướng trong thực hiện chính sách BHYT	82
4.1.3. Mục tiêu thực hiện chính sách BHYT Hộ gia đình	82
4.2. Một số giải pháp trong tổ chức thực hiện chính sách BHYT đối với Hộ Nông dân	83
4.2.1. Nhóm giải pháp về hoàn thiện cơ chế chính sách.....	83
4.2.2. Nhóm giải pháp về tổ chức thực hiện BHYT Hộ gia đình cho hộ nông dân	85
4.3. Kiến nghị.....	92
4.3.1. Đối với Chính phủ.....	92
4.3.2. Đối với các Bộ.....	93
4.3.3. Đối với BHXH Việt Nam	93
4.3.4. Đối với Cấp ủy, chính quyền địa phương	93
KẾT LUẬN	94
TÀI LIỆU THAM KHẢO	96
PHỤ LỤC	98

DANH MỤC TỪ VIẾT TẮT

Từ viết tắt	Ý nghĩa
BHXH	Bảo hiểm xã hội
BHYT	Bảo hiểm y tế
HĐND	Hội đồng nhân dân
KCB	Khám chữa bệnh
NSNN	Ngân sách nhà nước
UBND	Ủy ban nhân dân

DANH MỤC CÁC BẢNG, HÌNH VÀ HỘP

Bảng 2.1. Phân bổ phiếu khảo sát tại thị xã Phổ Yên.....	48
Bảng 3.1. Tổng số thu BHYT hộ gia đình trên địa bàn thị xã Phổ Yên giai đoạn 2017-2019.....	60
Bảng 3.2. Kết quả khai thác BHYT hộ gia đình đối với hộ nông dân tại Thị xã Phổ Yên giai đoạn 2017-2019	62
Bảng 3.3. Số lượt bệnh nhân được KCB BHYT TN trên địa bàn thị xã giai đoạn 2017-2019.....	63
Bảng 3.4. Tổng chi phí khám chữa bệnh BHYT TN trên địa bàn thị xã Phổ Yên giai đoạn 2017-2019.....	65
Bảng 3.5. Tác động của thu nhập đến phạm vi bao phủ BHYT với các nhóm đối tượng nông dân	68
Bảng 3.6. Tác động của tính chất ngành nghề đến phạm vi bao phủ bảo hiểm y tế của các hộ	70
Bảng 3.7. Tác động đến phạm vi bao phủ BHYT của các hộ theo vùng.....	71
Bảng 3.8. Nguồn thông tin người dân biết về BHYT hộ gia đình.....	72
Bảng 3.9. Đánh giá về mức phí tham gia BHYT hộ gia đình.....	73
Bảng 3.10. Tỷ lệ người gặp phiền hà khi đi khám bệnh bằng thẻ BHYT	74
Bảng 3.11. Những khó khăn phiền hà khi đi khám chữa bệnh.....	74
Bảng 3.12. Ý kiến khảo sát về các chính sách BHYT đang thực hiện	75
Bảng 3.13. Bảng tổng hợp thu chi BHYT hộ gia đình tại thị xã Phổ Yên giai đoạn 2017-2019.....	78
Hình 1.1. Mẫu thẻ bảo hiểm y tế.....	26
Hộp 1.1. Cấu thành thu nhập của nông hộ.....	34

MỞ ĐẦU

1. Tính cấp thiết của đề tài

Bảo hiểm y tế hộ gia đình là loại hình bảo hiểm mang ý nghĩa chia sẻ cộng đồng sâu sắc, góp phần quan trọng thực hiện mục tiêu công bằng xã hội cũng như bảo vệ, chăm sóc và nâng cao sức khỏe nhân dân; đồng thời thể hiện sự quan tâm của Đảng và Nhà nước đối với công tác chăm sóc sức khỏe của nhân dân.

Từ ngày 01/01/2015, Luật BHYT sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật BHYT năm 2015 có hiệu lực thi hành. Luật quy định bắt buộc người dân phải tham gia BHYT theo nhóm hộ gia đình. Quy định này thể hiện chủ trương đúng đắn của Đảng và Nhà nước đối với chính sách BHYT, phát huy tinh thần cộng đồng trong xã hội, trong chính các gia đình; mặt khác để khắc phục tình trạng “lựa chọn ngược” (chỉ những người có bệnh mới mua BHYT). Luật Bảo hiểm y tế đã thể chế các quan điểm, đường lối, chính sách của Đảng và Nhà nước về bảo hiểm y tế; đồng thời là hành lang pháp lý, đảm bảo tuân thủ nguyên tắc thực thi pháp luật, đảm bảo quyền và lợi ích hợp pháp của công dân. Luật Bảo hiểm y tế quy định lộ trình tiến tới bảo hiểm y tế toàn dân, quyền và nghĩa vụ của các bên tham gia, trách nhiệm của nhà nước, các cơ quan quản lý nhà nước trong việc tổ chức thực hiện chính sách quan trọng này.

Bảo hiểm xã hội thị xã Phổ Yên là cơ quan trực thuộc BHXH tỉnh Thái Nguyên có chức năng, nhiệm vụ là thực hiện chế độ, chính sách BHXH, BHYT; quản lý thu, chi BHXH, BHYT trên địa bàn thị xã theo phân cấp quản lý của BHXH Việt Nam và quy định của Pháp luật. Trong những năm qua, cùng với cả nước. BHXH tỉnh Thái Nguyên nói chung và BHXH thị xã Phổ Yên nói riêng đang ra sức nỗ lực triển khai luật BHXH, BHYT nhằm đưa luật vào cuộc sống và cũng nhằm thực hiện thành công mục tiêu chăm sóc sức khỏe cho nhân dân. BHXH Phổ Yên cũng đã hoàn thành tốt nhiều mục tiêu đề ra.